

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **S. M.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 10. 2007, č. j. 22 Ca 21/2006 - 83, o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 65/2007,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Václav Novotný, JUDr. Ludmila Valentová a JUDr. Lenka Matyášová **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 As 65/2007.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 11. 10. 2007, č. j. 22 Ca 21/2006 - 83, rozhodl tak, že přiznal žalobci (dále jen „stěžovatel“) osvobození od soudních poplatků v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku téhož soudu ze dne 27. 8. 2007, č. j. 22 Ca 21/2006 - 54 v plném rozsahu, a ustanovil mu dále pro řízení o kasační stížnosti právním zástupcem advokátku Mgr. Pavlu Frodlovou.

Proti usnesení o ustanovení zástupce podal stěžovatel kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud poté, co mu byla věc přeložena k rozhodnutí, poučil účastníky řízení, že v dané věci bude podle rozvrhu práce rozhodovat sedmý senát ve složení JUDr. Eliška Cihlářová, JUDr. Jaroslav Hubáček a JUDr. Karel Šimka a že v případě dlouhodobé nepřítomnosti některého ze jmenovaných soudců může být senát doplněn některým ze soudců pátého senátu, kterými jsou JUDr. Václav Novotný, JUDr. Ludmila Valentová, JUDr. Lenka Matyášová a JUDr. Jakub Camrda. Současně je poučil, že mají-li za to, že některý z uvedených soudců je vyloučen z projednávání a rozhodování věci pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, mohou namítnout jeho podjatost ve lhůtě jednoho týdne od tohoto vyrozumění.

Na toto poučení reagoval stěžovatel obtížně čitelným podáním ze dne 20. 3. 2008, v jehož úvodu Nejvyššímu správnímu soudu sděluje, že ve věci vedené zdejším soudem pod č. j. 4 Ads 46/2006 nebylo dosud rozhodnuto o ukončení zastoupení stěžovatele JUDr. Vítězslavem Novákem. Zdůraznil, ne však zcela srozumitelně, že se v obou věcech jedná o „komunistické postižené zločiny, kde si stejné osoby projednávají vlastní zločiny“. Následně požadoval vyloučení soudkyň JUDr. Elišky Cihlářové, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové a soudce JUDr. Václava Novotného, a to z důvodu jejich předchozího působení na Krajském soudu v Ostravě (JUDr. Eliška Cihlářová), na Vrchním soudu v Olomouci (JUDr. Ludmila

Valentová a JUDr. Václav Novotný) a na Vrchním soudě v Praze (JUDr. Lenka Matyášová). Jmenovaní soudci měli stěžovatele (případně jeho manželku) podvést (bez bližšího upřesnění). Ke kasační stížnosti stěžovatel přiložil přípis předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. S133/2006 - 8, jímž bylo stěžovateli sděleno, že ve věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 4 Ads 46/2006 stále trvá stěžovatelovo zastoupení JUDr. Vítězslavem Novákem, dále dopis Mgr. Pavly Frodlové ze dne 7. 11. 2007, jímž tato žádá, aby byla zproštěna zastupování stěžovatele pro narušení důvěry a neposkytnutí součinnosti z jeho strany, a konečně usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2008, č. j. 22 Ca 55/2007 - 25, jímž byla Mgr. Pavla Frodlová zproštěna povinnosti stěžovatele zastupovat v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 9. 2007, č. j. 22 Ca 55/2007 - 7.

K námitce podjatosti se vyjádřila soudkyně JUDr. Eliška Cihlářová. Uvedla, že stěžovatele zná ze svého působení u Krajského soudu v Ostravě, avšak s ohledem na značný časový odstup si již nepamatuje, co bylo předmětem jeho sporu či sporů. K osobě stěžovatele dle svého vyjádření nemá žádný osobní vztah, stejně jako nemá žádný vztah k projednávané věci. Ostatní soudci, jejichž podjatost je namítána, shodně uvedli, že podání vyjádření k namítané podjatosti by mělo smysl teprve tehdy, pokud by měli ve věci rozhodovat. Tato situace však zatím nenastala a ani není patrné, že by nastat měla.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze jen výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Stěžovatel v rozporu s ustanovením § 8 odst. 5 s. ř. s. neuvedl žádný relevantní důvod podjatosti a omezil se pouze na ne zcela srozumitelné konstatování, že byl (resp. jeho manželka) jmenovanými soudci „podvedeni“ (patrně při jejich působení na jiných soudních instancích). Z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. sice plyne, že jedním z důvodů pro vyloučení soudců je skutečnost, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, musí jít však o totožnou věc. Podílem na předcházejícím soudním řízení je například situace, kdy se soudce podílel na rozhodování věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu, popřípadě naopak. Taková situace však v dané věci nenastala a výslovně není ani namítána. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Nao 2/2003 - 18, (publikováno pod č. 53/2004 Sb. NSS), v němž bylo vyjádřeno, že „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týčů účastníků.

Pokud jde o tvrzený podvod, jehož se jmenovaní soudci měli vůči stěžovateli dopustit, není jeho podstata nijak objasněna, a tedy nelze z takto nekonkrétně formulované námitky vyvodit jakýkoli závěr. Stejně tak ani blíže nespecifikovaný odkaz stěžovatele na „*komunistické postižené zločiny, kde si stejné osoby projednávají vlastní zločiny*“ není způsobilým důvodem pro rozhodnutí o vyloučení konkrétního soudce z projednávání a rozhodování věci. Nejvyšší správní soud se proto omezuje na zjištění vyplývající z vyjádření JUDr. Elišky Cihlářové, která popírá jakýkoli vztah ke stěžovateli či k projednávané věci, stejně jako vyjádření ostatních soudců, kteří svou podjatost vylučují z důvodu, že dosud není ani zřejmé, že by již nastala či reálně měla nastat skutečnost, na jejímž základě by o věci měli rozhodovat (tj. dlouhodobá nepřítomnost některého ze soudců sedmého senátu Nejvyššího správního soudu). Nejvyšší správní soud nadto považuje za potřebné uvést na pravou míru, že soudkyně JUDr. Lenka Matyášová na Vrchním soudě v Praze nepůsobila.

Vzhledem k výše uvedenému není návrh stěžovatele na vyloučení soudkyň JUDr. Elišky Cihlářové, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové a soudce JUDr. Václava Novotného z projednávání a rozhodování věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 2 As 65/2007 důvodný.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu